Wiktorska

Dzielnice: Mokotów
Osiedla: Stary Mokotów
Atrybuty: Nazwy własne Nazwy osobowe Imiona i nazwiska
Rok utworzenia nazwy: 1916

Opis

Pochodzi od imienia właściciela tych ziem, **Wiktora Magnusa**, współzałożyciela kolejki wilanowskiej.

Ciekawostki

W 1916, zaraz po przyłączeniu ulicy do Warszawy, między Puławską a Madalińskiego, istniała zwarta zabudowa jedno- i dwupiętrowych kamieniczek po stronie zachodniej.

Stan obecny:

Bloki osiedla Mokotów. (Po stronie parzystej od Niepodległości do Wołoskiej) Powstały w 1948-50 wg proj. Mikołaja Soroki, Zasława Malickiego i Stefana Tworkowskiego. Lokale przeznaczono dla ok. 10.000 mieszkańców, członków WSM. Jest to ponad 40 budynków.
Właz do kanału. Tędy mokotowscy powstańcy 26.09.1944 opuszczali płonącą dzielnicę.
Bloki osiedla Racławicka Wschodnia. Między Puławską a Niepodległości po stronie nieparzystej. Powstały w 1950-3 wg proj. Teodora Burschego, Wojciecha Onitzcha i Mariana Sulikowskiego.
Bloki osiedla Racławicka Zachodnia. Między Niepodległości a Wołoską po stronie nieparzystej. Powstały w 1953-? wg proj. Andrzeja Kocięckiego i Mikołaja Soroki.
Nr 7\11: Blok Spółdzielni Mieszkaniowej przy MSW. Powstał w 1960, ma 5 pięter, 712 mieszkań, 6 sklepów i windy. Ocieplony w 2000 i 2001.

Nr 13/15: w tym domu mieszkał Zdzisław Dembowski (1925-2005) - geolog, ostatni prezes Centralnego Urzędu Geologii, autor ponad 30 prac naukowych.
Nr 30: Zespół Szkół nr 61 im. Tadeusza Rejtana. Dziś są to Gimnazjum nr 59 i VI LO „Rejtan”. Szkoła powstała w 1902, kiedy to Edward Święcimski we własnym domu w Warszawie, przy ul. Smolnej Dolnej 3, otworzył szkole dla chłopców. W 1905, po strajku szkolnym,

Wszelkie prawa zastrzeżone. www.iutm.pl

władze carskie zgodziły się na istnienie szkół z językiem wykładowym polskim, które jednak nie dawały prawa studiowania na wyższych uczelniach rosyjskich. W tym samym roku, przy ul. Żurawiej 49 otworzył szkole męską Marian Rychlowski, z wykształcenia weterynarz; współzałożycielem był Ignacy Radlinski filolog klasyczny i orientalista, a dyrektorem Tadeusz Sierputowski. Szkoła przyjęła imię Tadeusza Kościuszki, a czapką szkolną była konfederatka. Przeszkodą w rozwoju szkoły, która początkowo liczyła 180 uczniów, był mały lokal i dlatego 1909 podjęta została decyzja o przeprowadzeniu szkoły na Smolną Dolną 3 i połączeniu jej z istniejącą tam placówką. Dyrektorem został Marian Rychlowski i już wkrótce gimnazjum wyróżniało się wzorowym prowadzeniem. W roku szkolnym 1910/11 szkoła uzyskała prawa klas realnych obok istniejących klas filologicznych. Do klas przygotowawczych (podwstępnej i wstępnej) przyjmowano siedmiolatków bez znajomości czytania i pisania. W 1911 r. powstała w szkole nielegalna drużyna skautowska, która otrzymała za patrona Romualda Traugutta, który w 1864 r. w budynku szkoły ukrywał się i został aresztowany w nocy z 11 na 12 kwietnia, dyktator Powstania Styczniowego. Na pamiątkę po nim harcerze 1 WDH nosili czarne chusty (stąd znani byli w Warszawie jako Czarna Jedynka). Delegacja drużyny, jako jedna z trzech w Polsce wzięła czynny udział w zlocie skautów w Birmingham w 1913 r. Pierwsze świadectwa dojrzałości wydane zostały w 1913 r., a od 1 IX 1914 szkoła została przeniesiona na ul. Książęcą 4. w starym budynku został urządzony szpital dla żołnierzy. Nie była to zresztą jedyna zmiana Marian Rychlowski, jako oficer rezerwy, został zmobilizowany (powróci do Warszawy dopiero w czerwcu 1918 r.) obowiązki dyrektora pełnił Ksawery Prauss (po wojnie minister oświaty). Nauka stała na bardzo wysokim poziomie, co było ambicją nauczycieli i uczniów. Szkole wyróżniał tez demokratyzm uczniów ceniono nie za pochodzenie, majątek lub stopnie, ale za charakter i dzielność życiową. Uczniami bywali również Żydzi. Dla zdolnych i pilnych z niezamożnych rodzin starano się o stypendia i zwalniano ich z czesnego. Uczniowie klas starszych i absolwenci starali się o fundusze na wspólne wakacje wydając jednodniówkę harcerską Jadę na kolonie. W latach 1911-19 szkole Rychlowskiego ukończyło ok. 170 uczniów. W czasie wojny prowadzono na terenie szkoły działalność niepodległościową Stefan Pomaranski z Zarzewia zorganizował wspomnianą drużynę harcerską, której instruktorzy prowadzili grupy Polskich Drużyn Strzeleckich, pracowali w Polskiej Organizacji Wojskowej. W czerwcu 1919 roku siedmioklasowa Szkoła Realna Mariana Rychlowskiego została podporządkowana władzom polskim jako Państwowe VI Gimnazjum Ogólnokształcące im. Tadeusza Reytana, ufundowany został sztandar, rozpoczęła legalne funkcjonowanie 1 WDH im. Romualda Traugutta. Dyrektorem był Józef Jaroszynski, który funkcje te sprawował do 1939 roku.W wyniku reorganizacji szkolnictwa średniego Szkoła otrzymała nazwę VI Państwowe Liceum i Gimnazjum im. Tadeusza Reytana. Jako jedyna w Warszawie otrzymała klasę klasyczną. Lekcje zaczynały się o 8:00 krótką modlitwą, a kończyły o 14:00. W wolnych izbach po południu odbywały się zebrania kółek naukowych, próby chóru, orkiestry, zespołu teatralnego. Trzy razy w tygodniu otwierano bibliotekę. Dbałość władz o rozwój fizyczny młodzieży zaowocowała obowiązkowymi lekcjami przysposobienia wojskowego, na które przychodzono w mundurach (drelichowe długie spodnie, bluza i pas z klamrą), a po czterech lekcjach instruktorzy prowadzili uczniów do tzw. kosza-Blocka obok wiaduktu mostu Poniatowskiego, gdzie odbywała się musztra. Latem, na wakacje, obowiązkowo jedzono do Kozienic w obozie nad stawem ćwiczono marsze, naukę strzelania oraz wprawiano się w ćwiczeniach polowych. Wiosną lub jesienią gimnastyka odbywała się na Agrykoli. Ambicją chłopców było zdobycie Odznaki Strzeleckiej i Państwowej Odznaki Sportowej, także udział w zawodach o mistrzostwo sportowe szkól średnich Warszawy. W latach trzydziestych Reytan zdobył je trzykrotnie w pływaniu i strzelaniu. Duszą szkoły była drużyna harcerska, do której należał co trzeci uczeń. Harcerze mieli własną izbę, sztandar, cztery sygnałówki, dwa werble i pełen ekwipunek obronny. Rozkazem Komendy Chorągwi z 16 lutego 1929 r. drużyna otrzymuje zaszczytny tytuł Czarnej Jedynki i od tego dnia jej oficjalna nazwa brzmi: Pierwsza Warszawska Drużyną Harcerska im. Romualda Traugutta Czarna Jedynka. Obowiązywało jednolite umundurowanie czarne sznurowane buty, czarne skarpety podkolanówki, piaskowego koloru spodenki, koszule barwy khaki i czarne chusty na znak czci dla Romualda Traugutta. W budynku przy Książęcej 4 izbę harcerską udekorowano w stylu kurpiowskim. Intencją nauczycieli było, by młodzież poznała i pokochała mądrość antyku, dlatego szczególne

Wszelkie prawa zastrzeżone. www.iutm.pl

miejsce w historii szkoły zajmowała szczególne miejsce w historii szkoły zajmowała klasa klasyczna. Istniał gabinet kultury antycznej, do którego eksponaty wykonali sami uczniowie, a w bibliotece było wiele dziel naukowych oraz utworów pisarzy greckich i rzymskich. Rozwijające się zainteresowanie antykiem spowodowało, ze prenumerowano miesięcznik Filomata, a od 1928 organizowano szkolne przedstawienia dramatów Ajschylosa i Sofoklesa (Helena, Felicjanki wspólnie z liceum żeńskim), Józef Krudowski skomponował muzykę hymnu do Apolla i wyćwiczył chór. Niezbędne kostiumy produkowano we własnym zakresie. W atmosferze zaostrzonych wymagań, ale tolerancji i zrozumienia uczniowie pozostawali pod wpływem Narodowej Demokracji, a siódmoklasiści należeli do konspiracyjnej Narodowej Organizacji Gimnazjalnej. Ucząc patriotyzmu nauczyciele akcentowali święta narodowe, które obchodzono szczególnie uroczyście (1930 stulecie Powstania Listopadowego i 1933 siedemdziesięciolecie Powstania Styczniowego). Dyrektor Jaroszyński dążył do tego, by chłopcy poznali całą Polskę co roku prawie każda klasa wyjeżdżała na wycieczkę zwiedzając tereny przemysłowe lub podziwiając przyrodę. Nauczycielami bywali przeważnie mężczyźni z jednym wyjątkiem p. Jadwiga Odyniec uczyła języka francuskiego. Personel skompletowany w 1921 r. z niewielkimi zmianami uczył do wybuchu II wojny światowej. W 1937 szkole przeprowadzano znowu tym razem na Mokotów, na ul. Rakowiecką 23. Lepsze warunki lokalowe, wlane boisko szkoły w parze z rozwojem szkoły Reytan był pierwszym był pierwszym i jedynym gimnazjum męskim ogólnokształcącym w tej dzielnicy. Reforma szkolnictwa zainicjowana przez Janusza Jedrzejewicza w 1932 spowodowała podzielenie ośmioklasowego szkoły na czteroklasowe Gimnazjum i dwuklasowe Liceum. 21 VI 1938 r. nowa siedziba szkoły została poświęcona przez księdza biskupa Antoniego Szlagowskiego. Uroczystość wzbogaciło wystąpienie chóru uczniowskiego, pokazy gimnastyczne oraz defilada harcerzy i uczniów. Z tej okazji szkoła przekazała warszawskiej brygadzie obrony Narodowej 5 rowerów ufundowanych przez uczniów oraz szkole dla ociemniałych w Laskach – ponad stu przyrządów do nauki matematyki wykonanych przez uczniów. W lipcu 1939 Czarna Jedynka wzięła udział w Międzynarodowym Zlocie Harcerskim w Rumunii zwracając uwagę piękną prezentacją, zdyscyplinowaniem i sprawnością. W gimnazjum Reytana drużyna harcerska była jedyną oficjalną organizacją młodzieżowa i reprezentowała szkole we wszystkich publicznych wystąpieniach. Integracje ze szkolą podtrzymywał krąg starszoharcerski żubrów studentów wyższych uczelni. Jedynka opiekowała się tez zuchami w tzw. szkole orląt w 40 i 42 WDH. W latach 1920-38 w Państwowym Gimnazjum im. T. Reytana świadectwa dojrzałości otrzymało 846 abiturientów. 1 IX 1939 wybuchła II wojna światowa i nie pozostała bez wpływu na losy Reytana. Władze niemieckie nakazały opuszczenie budynku przy ul. Rakowieckiej dyrekcja szkoły wynajęła zatem część gmachu byłego Gimnazjum i Liceum Władysława Giżyckiego przy ul. Puławskiej 1/3. Legitymacje szkolne z lat 1940-41 mają pieczęć następującej treści: Priv. Gartnereihandwerkschule von Wladyslaw Gizycki Warschau Feldhernallee 113 Prywatna Szkoła Ogrodnicza I-ego stopnia Władysława Giżyckiego, Puławska 113. Nauka w zakresie klas licealnych odbywała się w mieszkaniach prywatnych na tajnych kompletach. Ponieważ dyrektor Jaroszyński został aresztowany przez Gestapo, funkcje kierownika kompletów i dyrektora szkoły pełnił Henryk Radecki. W 1940 r. Niemcy zmuszeni koniecznością pozwolili na otwieranie szkól zawodowych – dyrektorem zawodowej Szkoły Ogrodniczej został Stanisław Ostrowski. Część młodzieży Reytana realizowała w niej program Gimnazjum, po ukończeniu którego dostawała świadectwo dojrzałości. W czasie wojny wydano 147 takich dokumentów. Program młodszych klas realizowany był w klasach szkoły podstawowej przy ul. Chocimskiej 5. Poza nauką młodzież Reytana czynnie działała w konspiracji – w listopadzie 1942 r. zostały reorganizowane Szare Szeregi Czarna Jedynka stała się częścią składową Batalionu Zośka. Uczniowie i nauczyciele Reytana walczyli w szeregach AK, AL, Batalionów Chłopskich, ginęli w walce, w obozach koncentracyjnych, w egzekucjach, w Powstaniu Warszawskim. Po zakończeniu wojny sporządzono listę poległych początkowo czarnym tuszem na tablicy z dykty, a po przeniesieniu szkoły na Wiktorską 30 na tablicy metalowej. Znajdują się tam 164 nazwiska, ale lista nie jest ostateczna. Po upadku Powstania ludność Warszawy została wysiedlona wielu nauczycieli i uczniów Reytana znalazło się w Piotrkowie Trybunalskim, gdzie od XI.1944 do I 1945 organizowano tajne lekcje. W Warszawie już w III.1945 wznowiono naukę w

Wszelkie prawa zastrzeżone. www.iutm.pl

opustoszałym gmachu przy ul. Rakowieckiej, a także w Grójcu. Szkolą kierował od 7 II 1945 r. Stanisław Ostrowski, który równocześnie organizował filie Gimnazjum im. Tadeusza Reytana w Skolimowie (z czasem filia ta usamodzielnia się). Ze względu na fatalne warunki mieszkaniowe (80% zabudowań Warszawy zostało zburzonych) w jako tako przygotowanym budynku ulokowano dodatkowo gimnazjum im. Narcyzy Żmichowskiej szkole żeńską. Klasy męskie i żeńskie współistniały obok siebie, obie szkoły korzystały ze wspólnych pracowni oraz biblioteki Reytana. W 1949 r. Żmichowska przeniosła się na ul. Klonową. W latach 1950-63 do Reytana chodzili tylko chłopcy. W czerwcu 1948 r. odbyło się spotkanie wszystkich absolwentów Reytana, w czasie którego na cmentarzu we Włochach umieszczono na grobie państwa Rychlowskich marmurową tablice - Ś. P. dr Marianowi Rychlowskiemu, założycielowi i dyrektorowi gimnazjów M. Rychlowskiego i T. Reytana wychowankowie;. Z inicjatywy Stefana Staszczyka, nauczyciela łaciny, powstał zespól artystyczny - dla mieszkańców podwarszawskich osad wystawiano komedie Fredry. W 1950 r. szanowany i kochany dyrektor Ostrowski został zastąpiony przez dyrektora Jana Szwarza, ale już od września 1953 szkolą kierował Stanisław Wojciechowski. W tych trudnych czasach w szkołach musiały istnieć organizacje ZMP (Związek Młodzieży Polskiej) istniała i w Reytanie, ale miała charakter oryginalny i nie cieszyła się ani autorytetem, ani szacunkiem. W 1958 r. nastąpił przełom - Reytan doczekał się przeprowadzki do nowego budynku przy ul. Wiktorskiej 30. Liceum zajęło część środkową i prawe skrzydło (A), w lewym (B), umieszczono Szkole Podstawową nr 33, która gościć tam będzie do początku lat 90. W suterenach mieściły się kotłownię, szatnie uczniowskie i sale zajęć technicznych. Na parterze kuchnia, stołówka, biblioteka, hol, sekretariat, gabinet dyrektora, pokój Komitetu Rodzicielskiego, 2 klasy. Na obu piętrach pracownie przedmiotowe, na trzecim mieszkania dla dyrektora i kilku nauczycieli z wejściem od ul. Odolańskiej. W holu pierwszego i drugiego pietra umieszczono telewizory, ściany ozdobiono obrazami działały liczne kola przedmiotowe, organizowano kursy elektroniki, prowadzenia samochodu, uczniowie wykorzystywali przyrządy i pomoce naukowe. Aktywnie działało Kolo Rodzicielskie, finansując zasiłki dla najuboższych i nagrody dla prymusów oraz kupując sprzęt muzyczny. Szkoła nie została zobowiązana do rejonizacji – miała swobodę w naborze uczniów, których wykształcenia nic nie ograniczało. Wkrótce Reytan słynął jako jedno z najlepszych liceów w Warszawie, a nawet w Polsce. 27 lutego 1957 r. reaktywowano działalność 1 WDH im. Romualda Traugutta, która stała się drużyną wyjątkową, chyba zważywszy na powszechną tendencje likwidowania prawdziwego harcerstwa i zastopowania go ZHP. Czarna Jedynka nie była osamotniona początkowo jako filia 1 WDH, a potem samodzielnie działała w XLII LO im. Marii Konopnickiej Czarna Siedemdziesiątka. Lata 60. to początek rozwoju prasy reytaniackiej (np. Na tratwie, Smutasik, Pod wiatr). Jesienią 1962 r. trzech Jedynaków postanowiło odrodzić drużynę tworząc zespól muzyczny i piosenkarski, powstaje prężny Klub Piklingów i organizacja drużyny w Szkole Podstawowej nr 33. W 1963/4 r. do Reytana przyszły dziewczęta, dla których zorganizowano 1 Warszawską Drużynę Harcerek. Tradycją Jedynki staje się prowadzenie obozów wędrownych Bukowina Tatrzańska, Kaszuby, Stegna Gdańska. Wtedy tez powstaje pomysł zorganizowania Klubu Ćwików;. W tym czasie (1967) Andrzej Janowski (pierwszy po reaktywowaniu działalności drużynowy Czarnej Jedynki) zaproponował utworzenie Gromady Włóczęgówkręgu instruktorskiego skupiającego absolwentów chcących utrzymywać kontakt z drużyną i przygotowującego instruktorów. We wrześniu 1969 r. jedna z drużyn (już czterech) wybrała specjalność żeglarską i przyjęła nazwę Wiking-Valparaiso, kupiono niewielki jacht morski, którym miała opiekować się Gromada Włóczęgów, a który miał służyć całej drużynie. Jacht kotwiczył w Giżycku, nazywał się Zjawa. W sierpniu 1970 r. wypłynął na rejs po Morzu Śródziemnym, jednak uszkodzenia odniesione podczas sztormu sygnalizowały fakty, ze jacht wymaga wielu przeróbek, na które nie było pieniędzy. Praca Włóczęgów nawiązywała do przedwojennych ideałów, w konspiracji przed oficjalnymi władzami zachowano stare stopnie wojskowe i wysokie wymagania stawiane przy ich zdobywaniu. Od kandydatów na ćwika wymagano samozaparcia, odwagi, inteligencji, sprytu i umiejętności zachowania tajemnicy, nawet kilkuletniej. Koniec lat 60. przynosi zmiany sytuacji na forum drużyny podejmowane są dyskusje dotyczące politycznych i społecznych kwestii nurtujących młodzież. Reytan; podlega szczególnej obserwacji Urzędu Bezpieczeństwa. 22 kwietnia 1967 r. na

Wszelkie prawa zastrzeżone. www.iutm.pl

spotkaniu wychowanków szkoła otrzymała nowy sztandar ufundowany przez Komitet Rodzicielski. Postanowiono wtedy również, żeby dzień 22 kwietnia data tragicznego protestu Reytana na sejmie 1773 r. obchodzić jako Święto Szkoły. Odsłonięto tez wtedy tablice pamiątkową i „głaz jubileuszowy przed głównym wejściem do szkoły. W 1973 r. został w Reytanie utworzony przez 1 WDH Klub Motorowy, na początek dysponujący motocyklem WFM, a potem samochodem nysa, gazikiem, motocyklami turystycznymi, kilku ciężkimi motocyklami typu K-750 i gokartami. W 1974 r. razem z harcerskimi klubami łączności SP5KOH i SP5ZMH objechał Polskę w ramach Ekspedycji 30-lecia PRL. Komendantem drużyny specjalnościowej 1 WDH był dh pdhm Adam Krzewski, a kierownikiem Klubu Motorowego – hm Wojciech Putkiewicz. Przełom lat 60-tych i 70-tych to tzw. zloty wiek Reytana. Jego cechy charakterystyczne to wysoki poziom nauczania i eksplozja aktywności kulturalnej uczniów, a wraz z nią nowy pomysł stworzenia rozgłośni radiowej. Sprawa nie była prosta, bo Reytan uchodził za jedną z najbardziej konserwatywnych szkół. Trudne życie mieli tzw. zbuntowani noszący ekstrawaganckie młodzieżowe stroje czy długie włosy takim niezapomniany dyrektor Wojciechowski dawał pieniądze na fryzjera. Rozgłośnia została zorganizowana przez Wojciecha Putkiewicza, Andrzeja Dąbrowskiego, Zbigniewa Białobrzeskiego i Przemysława Gintrowskiego. Pierwsza emisja Harcerskiej Rozgłośni Muzycznej nastąpiła w środę, 25 maja 1966 r. Rozgłośnia współpracowała z Polskim Radiem, a w 1970 r. wywiadu udzieliła przebywająca wtedy w Polsce francuska piosenkarka Mireille Mathieu. Od 1967 r. rozgłośnia cieszyła się własnym pomieszczeniem. Jej koniec nastąpił w okolicach 1975 r. W 1968 r. powstał kolejny pomysł utworzenia zespołu muzycznego. Grupa została sformowana, liderem był Przemysław Gintrowski, a nazywała się ;Miedzy niebem a ziemią. Grała jak to się wtedy mówiło – muzykę big-beatową. Początkowo odtwarzano kompozycje The Doors, Rolling Stones, Animals, Procol Harum, wkrótce zaczęto tworzyć własne kompozycje muzyczne adaptacje wierszy K.I. Gałczynskiego, J. Tuwima, A. Asnyka, B. Leśmiana. Zespól istniał do 1971 r. Tylko dwóch jego członków związało się na stale z muzyką Przemysław Gintrowski został bardem Solidarności i razem z Zbigniewem Łapinskim i nieżyjącym już Jackiem Kaczmarskim stworzył wielkie trio; Stanisław Krupowicz jest cenionym kompozytorem muzyki poważnej. Środowisko uczniów związanych z Rozgłośnią Harcerską rozrastało się powstał kolejny pomysł połączenia całej działalności, w wyniku czego powstało w 1970 r. Centrum Młodzieżowe, którego gazetkę redagował Grzegorz Boguta. W ramach Centrum działał Dyskusyjny Klub Filmowy, a w kręgu harcerskim Klub Historyczny. Ukazywały się nowe gazetki Jamboree 76, Mason, Grafoman, Zeszyty misyjne, Habaz w upe, Kul-Turystyka. Reytan zaczął być postrzegany jako szkoła, w której panuje wolność wypowiadania się, swoboda działania. Stawał się szkolą nie lubianą przez władze, ale kochaną przez młodzież. Wtedy zrodziła się wielka legenda szkoły jako kolebki polskiej opozycji i pierwszej szkoły otwarcie anty-PRL-owskiej. Była to niewątpliwie zasługą młodzieży, nauczycieli i dyrektora Wojciechowskiego, który swoją postawą ułatwiał rozwój inicjatywy młodzieżowej. Sytuacja polityczna w Polsce w latach 70-tych wymusiła w Reytanie nowe działania wśród założycieli KOR-u znaleźli się dwaj instruktorzy Włóczęgów Antoni Macierewicz i Piotr Naimski; organizowano pomoc dla strajkującego Ursusa (Marek Gugulski, Wojciech Onyszkiewicz, Ludwik Dorn, Antoni Macierewicz); nauczyciele Reytana (Anna Modrzejewska, Anna Saski, Ireneusz Gugulski, Maria Nikolska, Ewa Ostrowska, Stefania Światłowska) podpisali w 1977 r. jeden z listów do Sejmu domagający się powołania komisji do zbadania okoliczności wypadków czerwcowych (strajki Radomia i Ursusa) troje pierwszych zostało za to służbowo przeniesione do innych szkól. W tym czasie dyrektorem szkoły była Halina Szczepańska (1974-77), Janusz Olszewski (1977-80) i Alicja Sobierajska (1980-86). Kierowanie szkolą rozumieli jako bezwzględne wykonywanie poleceń władzy, wprowadzenie atmosfery zastraszania oraz obrażanie uczuć i godności uczniów. Dyrektor Wojciechowski, uwielbiany i szanowany przez młodzież, przeszedł wtedy na emeryturę. Kierował szkolą przez 23 lata i był wielokrotnie odznaczany Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, tytułem Zasłużonego Nauczyciela PRL, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, medalem za zasługi dla Miasta Stołecznego Warszawy. W tym czasie ukazują się w szkole kolejne gazetki Za i obok, Hajd Park, BAdziągwa, Nekrolog, Pozorr, Kubuś, Nowe szosy, Magazynek, NIK Nieregularny Informator Kulturalny. Sukces

Wszelkie prawa zastrzeżone. www.iutm.pl

ten poprzedziła jednak duża strata uważany za duchowego przewodnika protestujących nauczyciel – Wiesław Żurawski, co prawda nie został internowany, ale ciężko zachorowawszy umarł w Wielkanoc 1979 r. W końcu września 1980 r. na terenie szkoły powstało kolo NSZZ Solidarność, a jego przewodniczącą została Honorata Kepkiewicz; kolo wraz z uczniami podejmowało starania na rzecz represjonowanych nauczycieli. Nie przynosiły one jednak rezultatu do chwili, gdy za Reytanem ujął się Ursus Prezydium Zespołu Fabrycznego. Wtedy tez NSZZ Solidarność podjęło uchwale, domagającą się od Ministra Oświaty niezwłocznego zrehabilitowania nauczycieli VI LO. 20 III 1981 Rada Pedagogiczna z udziałem władz szkolnych podjęla decyzje, w wyniku której A. Modrzejewska, I. Gugulski oraz S. Światlowska powrócili do szkoly. Sukces ten poprzedzila jednak duza strata uznawany za duchowego przewodnika protestujących nauczycieli Wieslaw Zurawski, co prawda nie zostal internowany, ale po ciężkiej chorobie zmarł na Wielkanoc 1979. Od początku września 1980 r. Włóczędzy prowadzili Punkt Konsultacyjno-Informacyjny przemianowany później na Ośrodek Badan Społecznych NSZZ Solidarność Region Mazowsze; współorganizowali siec bibliotek zakładowych czy pracowali we władzach Solidarności (M. Gugulski, K. Radziwill). 25 kwietnia 1981 r. odbył się kolejny zjazd wychowanków. Włóczędzy nadal starali się utrzymywać kontakty z młodszymi kolegami 11 listopada ukazała się jednodniówka Korzenie, poświęcona siedemdziesięcioleciu istnienia drużyny. 13 XII 1981 r. nauczyciele Honorata Kępkiewicz i Ireneusz Gugulski zostali internowani; przerwa w leczeniu nowotworu p. Kępkiewicz spowodowała gwałtowne pogorszenie stanu zdrowia i śmierć 29 kwietnia 1982 r.; Ireneusz Gugulski został przeniesiony do pracy w LO im. Hugo Kołłątaja, we wrześniu 1989 r. na krótko wrócił znowu do Reytana zmarł mając 56 lat 28 czerwca 1990 r. W marcu 1982 r. z inicjatywy Reytaniaków doszło do ogólnowarszawskiego spotkania z ks. Prymasem Józefem Glempem, a kiedy 16 czerwca przybył ponownie do Polski Ojciec Święty witały Go transparenty z napisem Reytan W 1983 r. Reytan wysłał depeszę gratulacyjną Lechowi Walesie z okazji uzyskania Nagrody Nobla. W 1986 r. został dyrektorem i był nim przez 10 lat Marek Drozdowski, następnie przez rok Edward Orzechowski. 14 grudnia 1990 zawiązało się Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół VI LO im. T. Reytana. Prezesem został Piotr Sikorski. Początkowo aktywna działalność w 1992 r. kolejny zjazd Reytaniaków – jednak powoli zamierała; w 2003 r. zadecydowano oddać pałeczkę młodszym rocznikom matura 2002. W 1991 r. reaktywowana została z inicjatywy Michała Putkiewicza działalność Klubu Dyskusyjnego, rozpoczęto tez wydawanie pisemka Reytan Luz, ukazującego się z przerwami do dzisiaj i Kasandry pisma proroczo-ostrzegawczego. Ukazywał się także krótko Reytan Plus i Kociołek. Od polowy lat osiemdziesiątych rozwijała się bardzo dobrze działalność 17 Kola PTTK Purszyle niestety, po przeniesieniu opiekuna Mirosława Sielatyckiego do pracy w Kuratorium, organizacja zamarła. Część jej członków przejął Klub Kajakarski p. Marka Engela, a ostatnio cały impet idzie w kierunku rozwoju narciarstwa pod hasłem Każdy Reytaniak jeździ na nartach. Od roku 2001 pojawiło się nowe 59 Gimnazjum rozwijane jako obiecujące zaplecze Reytana. Szkoła zmieniła tez niestety nazwę – od września 2002 jesteśmy Zespołem Szkól nr 16, którym kierował w latach 1997 2003 Witold Kaliński. Od kilku lat obchodzimy tez Dzień Patrona 28 X, imieniny Tadeusza. Kontynuowane są tradycje Święta Szkoły, wigilie klasowe, Msze Reytaniackie u św. Michala odprawiane przez naszego katechetę, kapelana ZHP księdza Jana Ujme. W latach 90-tych podjęto trud ogłoszenia konkursu dotyczącego historii szkoły i Patrona. W roku szkolnym 1992/93 nagrodę otrzymał Bartłomiej Kachniarz za prace pt. Tadeusz Reytan legalista, makiawel czy warchol?; w 1993/94 Szymon Kachniarz: Reytan na sejmie warszawskim wyrzut sumienia, a w roku szkolnym 1994/95 Michał Putkiewicz za Zloty wiek VI LO im. T. Reytana przełom lat 60-tych i 70-tych. Ostatnia z nich stała się jedną z inspiracji niniejszego opracowania. Do 2002 r. Reytana ukończyło ok. 11700 absolwentów. Wszyscy oni oraz nauczyciele i pracownicy szkoły tworzą Rodzinę Reytaniaków, do której należą: Andrzej Ajnenkiel, Janusz Onyszkiewicz, Jakub Karpiński, Zdzisław Najder, Andrzej Zoll, Marcin Święcicki, Dariusz Fikus, Andrzej Kijowski, Andrzej Rosiewicz, Jerzy Zelnik, Przemysław Gintrowski, Antoni Macierewicz, Piotr Naimski, Ludwik Dorn, Adam Ferency, Włodzimierz Paszyński, Mirosław Konarowski, Andrzej Kunert, Janusz Kondratowicz, Janusz Korwin-Mikke, Adam Kreczmar, Jerzy Axer, Janusz Zaorski, Marian Stępień. Przynależność do Rodziny Reytaniaków zdobywa się po 4

Wszelkie prawa zastrzeżone. www.iutm.pl

latach nauki lub pracy w szkole symbolizuje ją trójkątny znaczek, podobno przynoszący szczęście. (info wg strony internetowej szkoły)
Nr 69: Blok mieszkalny. Powstał ok. XXI w. Poza mieszkaniami i apartamentami, w dolnych partiach budynku znajdują się biura i centrum medyczne. Natomiast na ostatnim piętrze mieszkańcy mają do dyspozycji pomieszczenia sportowo-rekreacyjne oraz świetlicę.
Nr 73: Szkoła Podstawowa nr 69. Niegdyś nosiła imię Teodora Duracza.
Nr 83\87: Gimnazjum nr 36 Euro-Gimnazjum.
Euro Liceum dla Dorosłych.
Euro Technikum.
Euro Technikum dla Dorosłych.
Euro Technikum Uzupełniające.
Liceum Ogólnokształcące Niepubliczne nr 74.
Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych – Edukacja.
Niepubliczne Liceum Profilowane nr 1.
Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych nr 12.
Uzupełniające Technikum Handlowo-Menedżerskie.
Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące Fundacji "Dyslektyk".
Policealna Szkoła Handlowo - Menedżerska.
Studium Informatyki i Multimediów.
Policealne Szkoła Rachunkowości.
Nr 95\97: Przedszkole nr 144 Zaczarowany Ołówek.
Nr 99: XXVIII Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kochanowskiego. Powstała w 1949 na Narbutta 14 jako III Szkoła Ogólnokształcąca Stopnia Podstawowego i Licealnego TPD. W 1950 szkoła otrzymała dzisiejszy budynek. Od 1958 pełna nazwa szkoły brzmi: Szkoła Podstawowa i Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kochanowskiego.

Data nadania nazwy: 1916 rok

Wszelkie prawa zastrzeżone. www.iutm.pl